ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δ4.2
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η υψηλής ποιότητας διδακτορική εκπαίδευση απαιτεί επαρκή και βιώσιμη χρηματοδότηση, καθώς και πρόσθετες ευκαιρίες χρηματοδότησης για εξειδικευμένους διδακτορικούς τίτλους (π.χ. βιομηχανικά διδακτορικά).

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης διδακτορικών σπουδών είναι οι ακόλουθες.

Υποτροφίες

Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που προσφέρουν ετήσια ή τακτικά προγράμματα υποτροφιών, με διάφορες προϋποθέσεις. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνεται το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), που κάθε έτος προσφέρει ένα εκτενές πρόγραμμα υποτροφιών για όλες τις βαθμίδες πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, μεταξύ αυτών και για διδακτορικές σπουδές σε ένα μεγάλο εύρος επιστημονικών περιοχών, κατόπιν αυτοτελών εξετάσεων.

Επίσης, υποτροφίες προσφέρει σημαντικός αριθμός Ιδρυμάτων, αστικών μη κερδοσκοπικών φορέων και καταπιστευμάτων, με υποβολή αιτήσεων και προϋποθέσεις που ποικίλλουν.

Επιπλέον, πρόγραμμα υποτροφιών παρέχουν και επαγγελματικές ενώσεις (π.χ. η Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών, η Ένωση Εφοπλιστών Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων κ.λπ.).

Ομοίως, υποτροφίες προσφέρουν ιδιωτικοί φορείς, με θέματα έρευνας που ενδιαφέρουν τις δραστηριότητές τους. Στις περιπτώσεις αυτές, ο προσδιορισμός των θεμάτων διδακτορικής έρευνας προκύπτει από τη συστηματική διάδραση και επικοινωνία του Τμήματος με το ευρύτερο δίκτυο των “stakeholders”, στο πλαίσιο της θεσμοθετημένης και πολυεπίπεδης συνεργασίας με τη ναυτιλιακή κοινότητα. Στην περίπτωση αυτή, ένα επί μέρους «πρόγραμμα» διδακτορικών διατριβών συνδιαμορφώνεται θεματικά, ώστε να ικανοποιούνται ταυτοχρόνως οι ακαδημαϊκές απαιτήσεις με τα προσδοκώμενα εφαρμοσμένα αποτελέσματα.

Μία επιπρόσθετη δυνατότητα δίδεται με τη θεσμοθετημένη διαδικασία των «βιομηχανικών διδακτορικών». Συγκεκριμένα, οι υποψήφιοι/ες που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής σε προγράμματα διδακτορικών σπουδών σύμφωνα με το

άρθρο 92 του ν. 4957/2022, δύνανται να υποβάλουν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία, που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Επιπλέον, το Τμήμα δύναται να χορηγεί προς υποψήφιους/ες διδάκτορες υποτροφίες, και βραβεία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το παρόν Παράρτημα V (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑ-ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ) και το Παράρτημα XIII (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ) του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τον Κανονισμό σπουδών του προγράμματος, και τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων κατά περίπτωση.

Υπό προϋποθέσεις, οι υποτροφίες αυτές δύνανται να προέρχονται από ίδιους πόρους και, πιο συγκεκριμένα, από το προβλεπόμενο ποσοστό εσόδων από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Για όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις, προσφέρεται συστηματική ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε ετήσια βάση. Η δυνατότητα συγκέντρωσης και διαχείρισης εξωτερικής χρηματοδότησης για υποτροφίες ενισχύει την ικανότητα των Ιδρυμάτων και των Τμημάτων να συμμετέχουν σε ευέλικτες στρατηγικές προσέλκυσης των καλύτερων υποψηφίων.

Χρηματοδότηση μέσω συμμετοχής των Υποψηφίων Διδακτόρων σε ερευνητικά προγράμματα και έργα

Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες δύνανται να συμμετέχουν σε ερευνητικά έργα/προγράμματα που εκπονούν ερευνητικές ομάδες και ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος και να λαμβάνουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων, αυτοχρηματοδοτούμενων ή λοιπών έργων/προγραμμάτων για την οικονομική ενίσχυση της διδακτορικής τους έρευνας.

Η συμμετοχή σε εθνικά, ευρωπαϊκά ή διεθνή ερευνητικά έργα/προγράμματα, είτε προέρχονται από διαγωνιστική διαδικασία είτε αό απ' ευθείας ανάθεση, παρέχει πολλαπλασιαστικά οφέλη στους υποψήφιους/ες Διδάκτορες. Πέραν της σημαντικής υλικής χρηματοδοτικής υποστήριξης, η συμμετοχή συνεισφέρει σημαντικά στην απόκτηση ακαδημαϊκής-ερευνητικής και επαγγελματικής εμπειρίας και διεθνοποίησης των Υποψηφίων Διδακτόρων στην περίπτωση ευρωπαϊκών και διεθνών προγραμμάτων. Διαμορφώνονται έτσι οι προϋποθέσεις της ανάδειξης μιας νέας διεθνούς γενιάς επιστημόνων, που θα αποτελέσουν το μέλλον της επιστημονικής κοινότητας, με εμπειρία συνεργασίας και συνοχή από τα πρώτα τους βήματα.

Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι η συμμετοχή Υποψηφίων Διδακτόρων σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα καθορίζεται μεταξύ άλλων και από το κριτήριο της συνάφειας του προγράμματος με το θέμα της διδακτορικής διατριβής. Έτσι, οι Υποψήφιοι/ες Διδάκτορες αποφεύγουν την θεματική πολυδιάσπαση των

δραστηριοτήτων τους και πολλαπλασιάζουν τα οφέλη καθώς αντλούν ερευνητικό υλικό και εμπειρία παραμένοντας στοχευμένοι στην ολοκλήρωση της διατριβής τους.

Τέλος, το Τμήμα δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε υποψήφιους/ες διδάκτορες με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου. Ως επικουρικό διδακτικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών/φοιτητριών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες δύνανται να ασκούν επικουρικό διδακτικό έργο σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου. Το ανώτατο όριο ωριαίας αντιμισθίας για την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου που δύναται να βαρύνει αποκλειστικά ιδιωτικούς, ίδιους και διεθνείς πόρους του Τμήματος καθορίζεται στον Κανονισμό Αποδοχών του Ιδρύματος, όπως κάθε φορά ισχύει. Ο ανώτατος αριθμός των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης κάθε υποψήφιου/ας διδάκτορα για την παροχή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου ορίζεται από 10 έως 15 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης.